

Etisk standard for koncernens leverandører og forretningspartnere

Posten Bring AS

Indhold

1 Indledning og formål	3
2 Efterlevelse af love, internationale aftaler og konventioner	4
Arbejdstagerrettigheder	4
Menneskerettigheder	4
3 Anstændige arbejdsforhold	5
Tvangsarbejde	5
Fagforeningsfrihed og kollektive forhandlinger	5
Børnearbejde	5
Diskriminering og chikane	5
Løn.....	6
Ansættelseskontrakt og arbejdstid	6
Mineraler, råvarer osv.....	6
4 Klima og miljø	7
5 Dyrevelfærd	8
6 Helse, miljø og sikkerhed (HMS)	9
7 Forretningspraksis	10
Anti-korruption	10
Økonomisk kriminalitet og interessekonflikter	10
Konkurrencelovgivning	10
Betaling af skatter og afgifter	10
Internationale handelsrestriktioner og sanktioner	11
Konfidentielle oplysninger	11
8 Pligter i egen leverandørkæde	12
9 Varslingsrutiner	13
10 Efterlevelse og rutiner	14
Kontrol af efterlevelse	14
Konsekvenser ved leverandørens mangelfulde efterlevelse	14
Rutiner	14

1 Indledning og formål

Posten Bring AS er et norsk aktieselskab og moderselskabet i Posten Bring-koncernen. Posten Bring AS med datterselskaber vil herefter blive omtalt som ”koncernen”. Denne etiske standard gælder for alle koncernens leverandører. De krav, der stilles til koncernens leverandører i denne etiske standard, gælder også for koncernens øvrige forretningspartnere.¹

Koncernen køber varer og tjenester fra en række leverandører i en række lande, og vi har derfor et ansvar for at forebygge og afhjælpe vores mulige negative påvirkning af arbejdstager- og menneskerettigheder i hele vores værdikæde.² Derudover ønsker koncernen, at denne etiske standard understøtter koncernens arbejde med at reducere vores påvirkning af klima og natur i hele vores værdikæde.

Hensigten med dette dokument er at angive den etiske minimumstandard, der skal gælde for koncernens leverandører – uafhængig af hvor de er etableret eller driver deres virksomhed. I tilfælde, hvor kontrakten mellem koncernen og den enkelte leverandør, lovgivning eller øvrige regulativer omhandler samme tema som denne etiske standard, skal den strengeste standard altid være gældende.

Denne etiske standard er en del af aftaleforholdet mellem koncernen og den enkelte leverandør og skal betragtes som et tillæg til den indgåede kontrakt.

¹ Med forretningspartner menes alle, der leverer varer eller tjenester direkte til virksomheden, men som ikke er en del af leverandørkæden.

² Koncernen betragter bæredygtig og ansvarlig adfærd som en forudsætning for vores samarbejde med leverandører og forretningspartnere. Koncernen vælger derfor leverandører, der deler vores forpligtelser inden for social ansvarlighed og bæredygtig forretningspraksis. Koncernen forventer med denne etiske standard at forpligte vores leverandører og forretningspartnere til koncernens etiske standard. Dokumentet skal betragtes som generelle retningsretninger og er ikke et udtømmende regelsæt, der skal dække alle situationer.

2 Efterlevelse af love, internationale aftaler og konventioner

Leverandøren skal som minimum overholde lokal lovgivning i de lande, hvor der drives virksomhed. Leverandøren er forpligtet til at følge de til enhver tid gældende regulatoriske rammer for dennes virksomhed. Endvidere forudsættes det, at leverandøren overholder relevante bestemmelser om drift af erhvervsvirksomhed i internationale aftaler og konventioner. Dette er især relevant i følgende sammenhænge:

ARBEJDSTAGERRETTIGHEDER

Leverandøren skal støtte og respektere beskyttelsen af internationalt anerkendte arbejdstagerrettigheder,

som omtalt i punkt 3 herunder, og påse at de ikke medvirker til at krænke dem.

MENNESKERETTIGHEDER

Leverandøren skal støtte og respektere anerkendte menneskerettigheder, som omtalt i punkt 3 herunder, og påse at de ikke medvirker til at krænke menneskerettighederne.

3 Anstændige arbejdsforhold

TVANGSARBEJDE

- Leverandøren må ikke benytte nogen form for tvangsarbejde, slavearbejde eller ufrivilligt arbejde.
- Leverandøren må ikke kræve, at personer, der arbejder for leverandøren, skal deponere penge eller originale identitetsdokumenter for at blive eller være ansat.

FAGFORENINGSFRIHED OG KOLLEKTIVE FORHANDLINGER

- Retten til at melde sig ind i eller etablere fagforeninger samt til kollektive forhandlinger skal respekteres.

BØRNEARBEJDE

- Børnearbejde må ikke forekomme. Med børn menes personer, der ikke er fyldt 15 år, med mindre national lovgivning sætter en højere aldersgrænse. Leverandøren skal sikre, at børn under 18 år ikke udfører arbejde, der er til skade for deres sundhed, sikkerhed, udvikling eller skolegang. Natarbejde må ikke forekomme.
- Hvis leverandøren opdager, at der benyttes børnearbejde, skal leverandøren omgående gribe ind.

I sådanne tilfælde skal det primære hensyn være at finde en løsning til barnets bedste. Der skal etableres handlingsplaner for hurtig udfasning af børnearbejde. Handlingsplanerne skal dokumenteres og kommunikeres til relevant personale og andre interessenter. Der skal oprettes støtteordninger, hvor børn får mulighed for uddannelse, indtil barnet ikke længere er i den skolepligtige alder.

DISKRIMINERING OG CHIKANE

- Leverandøren skal sikre en arbejdsplads, der er fri for diskriminering og chikane.
- Leverandøren må ikke medvirke til diskriminering på baggrund af nationalitet, køn, graviditet, orlov i forbindelse med fødsel eller adoption, omsorgsopgaver, etnicitet, religion, livssyn, funktionshandicap, seksuel orientering, kønsidentitet, kønsudtryk, alder eller kombinationer af disse grundlag. Det samme gælder for medlemskab af fagforening eller politisk tilhørsforhold. Leverandøren skal også gennemføre forebyggende tiltag/aktiviteter for at modvirke diskriminering på nævnte grundlag.
- Der skal etableres beskyttelse mod seksuel chikane. Med seksuel chikane menes enhver form for uøn-

sket seksuel opmærksomhed, der har til formål eller virkning at være krænkende, skræmmende, fjendtlig, nedværdigende ydmygende eller generende.

LØN

- Leverandøren skal sørge for, at arbejdstagernes løn overholder krav til en leveløn,³ som sikrer, at arbejderne får dækket deres grundlæggende behov for en anstændig levestandard⁴.
- Leverandøren må ikke lade en udenlandsk arbejdstager arbejde for lavere godtgørelse end gældende national juridisk standard for mindsteløn⁵ eller få dårligere arbejdsvilkår end det, der er normalt for tilsvarende arbejde i det land, hvor arbejdet udføres.
- Løn skal udbetales til aftalt tid og mindst én gang pr. måned.
- Ansatte skal modtage lønseddel, der viser løn og løntræk på en forståelig måde. Løntræk er kun tilladt efter hjemmel i lov. Løntræk skal begrænset, så netto udbetalt løn skal være tilstrækkelig til at sikre krav til en leveløn.

ANSÆTTELSESKONTRAKT OG ARBEJDSSTID

- Leverandøren skal sørge for begrænset brug af overarbejde. Overarbejde er frivilligt, og arbejdstagere, der nægter at arbejde over, må ikke straffes af arbejdsgiver. Hvis der foreligger aftale om det med repræsentanter for arbejdstagerne, kan overarbejde være obligatorisk i en afgrænset periode.
- Arbejdstagere skal som minimum have fri hver 7. dag.
- Ansatte skal have en skriftlig ansættelseskontrakt

på et sprog, de forstår. Væsentlige ændringer i arbejdets indhold skal indgå i ansættelseskontrakten.

- Ansatte skal frit kunne opsige deres ansættelseskontrakt i henhold til gældende lovgivning i det land, hvor han/hun arbejder.
- Ansatte skal have mulighed for at tage orlov ud over lovreguleret frihed.
- En normal arbejdsuge må ikke overstige 48 timer pr. uge. Overarbejde må ikke overstige 12 timer pr. uge. Der skal udbetales tillæg for overarbejde. Med mindre der foreligger særlige grunde, må den samlede arbejdstid pr. uge ikke overstige 60 timer.
- Leverandør skal have et pålideligt system til at registrere arbejdstid, herunder overarbejde.

MINERALER, RÅVARER OSV.

Leverandører, der har udvinding af mineraler i deres leverandørkæde, skal have foretaget en vurdering af brud på menneskerettigheder i leverandørkæden. De skal via deres værdikæde sikre, at udvinding af mineraler og råvarer ikke sker på en måde, der kan medvirke til brud på grundlæggende menneskerettigheder, finansiering af væbnede grupper eller have andre negative effekter. Det indebærer, at leverandøren skal etablere styresystemer til at identificere og vurdere risici i værdikæden, udforme og implementere en strategi for at imødekomme identificerede risici, sørge for at der gennemføres uafhængige tredjepartsrevisioner i leverandørkæden og rapportere årligt på efterlevelse.⁶

³ Iht. Artikel 23 i FN's menneskerettighedserklæring har alle, der arbejder "ret til en retfærdig og god behandling, som sikrer hans familie og ham selv en anstændig levestandard for arbejderne og deres familier, og som om nødvendigt bliver udfyldt ved anden social beskyttelse". Med "Leveløn" menes løn "som gør det muligt for arbejdstagere at forsørge dem selv og deres familier".

⁴ Med "Leveløn menes løn, der gør det muligt for arbejdstagere at forsørge dem selv og deres familier .

⁵ For internationale transporttjenester er det reguleret i EU's mobilitetspakke.

⁶ Leverandøren skal sikre, at eventuelle mineraler i leverancen til koncernen fremskaffes på en måde, der er i overensstemmelse med OECD Guidance for Responsible Supply Chains of Minerals from Conflict-Affected and High-Risk Areas, eller tilsvarende.

4 Klima og miljø

Leverandøren skal have identificeret sine klima- og miljørisici, samt klima- og miljøpåvirkninger og vurderet måder til at reducere sin påvirkning og risiko. Leverandøren har iværksat forbedringsplaner, der gennemgås og opdateres hvert år. Leverandørens energikilder er kendt, og leverandøren har identificeret muligheder for at benytte vedvarende energikilder.

Som minimum skal leverandøren følge disse principper:

- National og international klima- og miljølovgivning og -reguleringer skal altid overholdes.

- Leverandøren skal aktivt reducere sin klima- og miljøpåvirkning. Det betyder, at leverandøren skal tage hensyn til klima- og miljøudfordringer i alle sine beslutninger samt sætte klimamål, der er tilpasset egen virksomhed og have en plan for at indfri dem.
- Leverandøren skal kunne dokumentere egen klima- og miljøpåvirkning og bidrage til koncernens rapportering, hvor det er relevant.

5 Dyrevelfærd

Hvor det er relevant, skal selskabets arbejde respektere nationale og internationale dyrevelfærdsstandarder, der er i tråd med Verdensorganisationen for dyresundhed (WOAH).⁷

⁷ WOAH er en mellemstatslig organisation, der fokuserer på formidling af informationer om dyresygdomme og forbedrer dyresundheden globalt. WOAH blev grundlagt i 1924 og har 183 medlemslande.

6 Helse, miljø og sikkerhed (HMS)

Leverandøren skal have HMS-rutiner, der er tilpasset virksomhedens størrelse og kompleksitet. De ansatte skal modtage egnet oplæring og træning i HMS på arbejdspladsen, så de kan håndtere nødsituationer. Alt arbejde skal udføres uden påvirkning af alkohol eller andre rusmidler.

Ansatte hos leverandøren må ikke udsættes for alvorlige sundheds- og sikkerhedsfarer. Leverandøren skal iværksætte tiltag for at reducere risici. Leverandøren skal sørge for, at arbejdsmiljøet altid er forsvarligt ud fra hensynet til arbejdstagernes sundhed, miljø, sikkerhed og velfærd. Med dette menes, at leverandøren skal vurdere sundheds- og sikkerhedsrisici på arbejdspladsen.

Leverandøren er forpligtet til at tegne egnet arbejdsskadeforsikring og andre evt. obligatoriske forsikringer for sine ansatte.

Leverandøren har indført sikre arbejdsrutiner for at minimere risikoen i forbindelse med farligt arbejde. Det udstyr, der benyttes, er sikkert og bruges under sikre forhold. Advarselsskilt og sikkerhedsinformation på arbejdspladsen er synlig. Arbejdstagere skal bruge personligt sikkerhedsudstyr og sikkerhedstøj, der er i brugbar stand og egnet til de risici, som arbejdstagerne udsættes for. Der skal løbende rapporteres, analyseres, og følges op på ulykker og nærved-ulykker i forbindelse med sundhed og sikkerhed. Registrering af ulykker og nærved-ulykker skal dokumenteres. Der skal løbende rapporteres, analyseres og følges op og reageres på sikkerhedsfarer.

7 Forretningspraksis

ANTI-KORRUPTION

Koncernen har nultolerance for korruption. Det gælder i leverandørens optræden overfor koncernen men også i øvrige dele af leverandørens virksomhed.

Det er korruption, hvis man for sig selv eller andre kræver, modtager eller accepterer et tilbud om en utilbørlig fordel i forbindelse med udøvelsen af stilling/hverv/udførelse af opgave. Det er også korruption, hvis man giver eller tilbyder nogen en utilbørlig fordel i forbindelse med stilling/hverv/udførelse af opgave.

Hvis leverandøren eller en af dennes ansatte har konkret mistanke om korruption, skal Koncernens varslingsordning straks underrettes.

ØKONOMISK KRIMINALITET OG INTERESSEKONFLIKTER

Koncernen har nultolerance for enhver form for økonomisk kriminalitet, herunder hvidvaskning, bedrageri, underslæb, utroskab, tyveri og afpresning.

Leverandøren skal undgå at egne ansatte kommer i interessekonflikter som negativt påvirker forret-

ningsrelationen til koncernen eller på anden måde skader koncernen.

KONKURRENCELOVGIVNING

Leverandøren skal optræde i overensstemmelse med national og international konkurrencelovgivning. Enhver aftale mellem virksomheder, enhver beslutning truffet af sammenslutninger af virksomheder og enhver form for samordnet optræden, som har til formål eller virkning at hindre, indskrænke eller fordreje konkurrencen, er forbudt. En eller flere virksomheders utilbørlige udnyttelse af deres dominerende stilling er forbudt. Leverandøren skal sikre åbenhed og integritet i evt. lobbyvirksomhed mod offentlige myndigheder og afstå fra at søge eller acceptere undtagelser fra regulatorisk rammeværk inden for de temaer, som denne etiske standard omhandler.

BETALING AF SKATTER OG AFGIFTER

Leverandøren skal overholde sine forpligtelser til samfundet ved at betale skatte- og afgiftskrav uden forsinkelser. Det indebærer, at leverandøren skal optræde i overensstemmelse med nationale skatte- og afgiftsregler, både i bogstavelig form og intension. Det omfat-

ter at give relevante myndigheder rettidig information, der er relevant eller lovpligtig for at kunne fastslå, at konkrete skatter og afgifter udlignes i forbindelse med deres virksomhed.

INTERNATIONALE HANDELSRESTRIKTIONER OG SANKTIONER

Leverandører skal sikre, at hverken de selv, deres leverandører eller personer, de er involveret i forretninger med, er underlagt sanktioner fra FN, EU eller andre relevante sanktioner.⁸ Endvidere skal leverandøren afstå fra enhver involvering i forretninger, som på anden måde kan være brud på relevante sanktioner. Koncernen skal straks informeres ved mistanke om evt. brud. Koncernen skal straks informeres ved evt. brud.

KONFIDENTIELLE OPLYSNINGER

Konfidentielle oplysninger, som leverandøren får adgang til gennem sit samarbejde med koncernen,

skal respekteres og beskyttes. Oplysningerne skal behandles konfidentielt i henhold til juridiske eller kontraktmæssige krav.

Konfidentielle eller fortrolige oplysninger inkluderer især:

- Oplysninger om, eller tilhørende koncernen, koncernens kunder, samarbejdspartnere, leverandører eller andre tredjeparter. Koncernen kan pålægge leverandøren at underskrive en tavsheds-/konfidentialitetserklæring.
- Detaljer omkring koncernens organisering, produktionsudstyr, priser, salg, resultater, markeder, kunder og andre forretningsrelaterede forhold.

⁸ sanctionsmap.eu/#/main og un.org/securitycouncil/content/un-sc-consolidated-list.

8 Pligter i egen leverandørkæde

Leverandøren forpligter sig til at have retningslinjer for vurdering af due diligence i hele sin værdikæde i henhold til denne etiske standard. Leverandørens pligter under dette punkt skal være risikobaseret og forholdsmæssige for leverandørens ydelser til koncernen.

Med det mener vi, at

- Leverandøren skal identificere risici i værdikæden, som kan have negative konsekvenser for grundlæggende menneskerettigheder og anstændige arbejdsforhold, samfund og miljø og iværksætte egnede tiltag for at standse, forebygge eller begrænse disse. Due diligence-vurderingerne skal være risikobaserede og forholdsmæssige for leverandørens virksomhed.⁹

- Leverandøren skal give koncernen oplysninger om tiltag, som virksomheden har iværksat eller planlægger at iværksætte for at stoppe faktiske negative konsekvenser eller begrænse væsentlig risiko for negative konsekvenser, og resultatet eller forventede resultater af disse tiltag.

Endvidere skal leverandøren kunne fremskaffe information om sine produkters geografiske oprindelse og indsatsfaktorer. Leverandøren skal kunne fremskaffe dokumentation på certifikater, mærkning eller tilsvarende i forbindelse med leverancen.

⁹ Det indebærer, at tiltagene, som en virksomhed iværksætter i due diligence-vurderingen bør være i overensstemmelse med alvorligheden og sandsynligheden for den negative påvirkning.

9 Varslingsrutiner

Leverandører skal have rutiner for intern varslingsrutiner, hvor ansatte kan melde fra om kritisable forhold. De ansatte skal kende til varslingsordningen. Med kritisable forhold menes brud på love og regler, på de etiske retningslinjer og andre interne dokumenter, som regulerer vigtige sider af leverandørens virksomhed. Leverandøren skal sørge for, at varslingsager dokumenteres og behandles på en fortrolig og forsvarlig måde. Varslingerne skal kunne være anonyme. Der accepteres ikke gengældelse mod personer, der varslers.

Koncernens varslingsordning håndterer også varsler fra sine leverandører og ansatte hos disse. Den en-

kelte leverandør forpligter sig til at informere sine ansatte om deres mulighed for at varsle koncernens varslingsordning:

postenbring.integrityline.com

Ved konkret mistanke om korrupsion forpligter leverandøren sig til straks at underrette Koncernens varslingsordning, også, hvis det handler om andre dele af leverandørens virksomhed end den, der udføres i relation til koncernen.

10 Efterlevelse og rutiner

KONTROL AF EFTERLEVELSE

Koncernen har ret til at bede leverandøren om dokumentation for efterlevelse af de etiske standarder, der kræves af koncernen. Sådant dokumentation skal gives uden unødigt ophold i et format, koncernen finder formålstjenligt.

Koncernen forbeholder sig retten til at kræve dokumentation for, at kravene i denne etiske standard videreføres til underleverandører.

Koncernen eller tredjepart udpeget af koncernen har ret til at gennemføre anmeldte eller uanmeldte kontroller hos leverandøren og leverandørens underleverandører for at verificere efterlevelse af kravene i denne etiske standard. Retten til at gennemføre kontrol omfatter alle leverandørens eller underleverandørers lokationer. Det omfatter alle aspekter og sider ved leverandørs eller underleverandørs forretningsprocesser relateret til deres forpligtelser overfor koncernen. Tema for kontroller er de krav, der er omhandlet i dette dokument.

Leverandøren og evt. underleverandører dækker deres egne omkostninger ved gennemførelse og deltagelse i kontroller.

KONSEKVENSER VED LEVERANDØRENS MANGELFULDE EFTERLEVELSE

Hvis leverandøren på tidspunktet for tænkt indgåelse af kontrakten ikke opfylder alle kravene, i denne etiske standard, kan koncernen vurdere at indgå kontrakten, men da suppleret med en plan for, hvornår de aktuelle forhold skal være bragt i orden.

Hvis koncernen afdækker afvigelser fra denne etiske standard i kontraktperioden, kan koncernen vurdere at fastsætte en tidsfrist for, hvornår forholdet skal være bragt i orden. Tidsfristen vil være afhængig af afvigelsens alvorsgrad.

Alvorlige, vedvarende eller gentagne brud på denne etiske standard, betragtes som væsentlig misligholdelse af aftaleforholdet og giver koncernen ret til at hæve kontrakten. Det gælder, selv om det ikke er udtrykkeligt nævnt i kontrakten mellem parterne.

Leverandøren skal i hele kontraktperioden med koncernen overholde bestemmelserne i denne etiske standard. Hvis leverandøren får kendskab til, at bestemmelser i denne etiske standard ikke bliver overholdt, skal koncernen varsles uden unødigt ophold.

RUTINER

Koncernen forventer, at leverandøren har rutiner på plads eller etablerer rutiner for at sikre efterlevelse af denne etiske standard, som er tilpasset egen organisation. Leverandøren skal angive en eller flere kontaktpersoner, som er ansvarlige for, at indholdet af denne etiske standard efterleves af leverandøren, og at retningslinjerne kommunikeres til egne ansatte.

Hvis leverandøren benytter underleverandører til at opfylde kontrakten, er leverandøren ansvarlig for at videreføre og påse, at kravene i denne etiske standard eller tilsvarende principper, som ikke er mindre strenge, bliver fulgt hos underleverandører og samarbejdspartnere.

Etisk Standard er læst og accepteret:

_____

Dato

_____

For leverandøren